

Souhrnná zpráva z hodnocení vzdělávací činnosti na DAMU 2019/2020

Seznam používaných zkratk:

KALD Katedra alternativního a loutkového divadla
KATaP Katedra autorské tvorby a pedagogiky
KČD Katedra činoherního divadla
KP Katedra produkce
KS Katedra scénografie
KTK Katedra teorie a kritiky
KVD Katedra výchovné dramatiky
KVH Komise pro vnitřní hodnocení
OR oborová rada
SZZK státní závěrečná zkouška
VŠKP vysokoškolská kvalifikační práce

I. Shrnutí stavu řešení fakultních podnětů ze sebehodnocení 2019/2020 a doporučení z vnitřního hodnocení v roce 2019

Ve zprávě za akademický rok 2019/2020 byly komisí nalezeny tyto problémy:

1. Nepříliš informačně přínosné odpovědi na některé otázky v dotazníku, hlavně ze strany KČD, méně KALD
2. Rezervy v mezikatederní a mezifakultní spolupráci
3. Nepochopení toho, co je studentská evaluace a jak se liší od hodnocení tvůrčí práce studentů

Komise konstatovala, že oproti předchozímu roku ve všech bodech došlo k dílčímu zlepšení. Přesto například popisy proměn výuky během jarní koronavirové krize nebyly dostatečně konkrétní. Neumožnily, aby se pedagogové a katedry mohli navzájem inspirovat a poučit se z příkladů špatné a dobré praxe. Přestože ve vyplnění dotazníků došlo k jistému posunu a pokroku, rozdíl mezi reflexemi KVD a ostatních kateder je stále velký.

U rozsáhlejších otázek by bylo podle názoru komise dobré otázku dále strukturovat, aby odpovědi byly vzájemně srovnatelné, a tedy vypovídající o celku. V otázce spolupráce nemohlo dojít k výraznějšímu posunu s ohledem na objektivní podmínky fungování školy v letním semestru. I ve studentské evaluaci došlo k posunu, nicméně stále tu přetrvává pocit, že všichni nemluví stejným jazykem a používají stejné pojmy v jiném významu.

Komise pro vnitřní hodnocení DAMU se rozhodla, že se nebude Katedry produkce a Katedry autorské tvorby a pedagogiky dotazovat na stav řešení podnětů vzešlých z vnitřního hodnocení jimi zajišťovaných studijních programů v roce 2019, a to z důvodu pandemie Covid-19. Katedry zcela pochopitelně odsunuly jakékoli koncepční a systémové změny do dalšího období, neboť jejich kapacita byla vyčerpána nutností řešit distanční výuku a zajistit posluchačům hladký průběh studia. Komise se k tomuto bodu vrátí ve zprávě za příští akademický rok 2020/2021.

II. Vnitřní hodnocení v roce 2020

Komise si pro kalendářní rok 2020 předsevzala organizaci dvou vnitřních hodnocení: Herectví činoherního divadla (MgA.) na KČD a Teorie a kritika (BcA. a MgA.) na KTK, s ohledem na výjimečnou situaci však ani jedno z nich neproběhlo. Podklady pro vnitřní hodnocení u obou kateder jsou nicméně připravené, složení pracovních skupin je předjednané. O způsobu a termínech hodnocení se konkrétně rozhodne až ve chvíli, kdy se ujasní případné časové možnosti navržených posuzovatelů. KVH DAMU však zastává názor, že vnitřní hodnocení by měla proběhnout až ve chvíli, až bude alespoň částečně obnovena prezenční výuka, protože se obává, že do té doby by výsledky vnitřních hodnocení byly ovlivněny současnou situací a nepodaly nezávislý a hloubkový vhled do programu jako takového, o něž jde především.

III. Shrnutí sebehodnocení za akademický rok 2019/2020

III. 1. Distanční výuka

Zatímco na jaře se spíše vyčkávalo a nemalá část pedagogů „jen“ zadávala písemné úkoly a materiály k samostudiu, na podzim se již všichni pedagogové přizpůsobili situaci a rozvinuli nové vyučovací strategie. Komise si je přesto vědoma, že části zprávy vztahující se k jednání kateder v době koronaviru vyjadřují zkušenost jen z přechodného období a nelze z nich vyvozovat dlouhodobé praktické závěry. Celkově tedy jednání fakulty v krizi, její negativa a přínos bude možné zhodnotit až v dalším kole hodnocení.

Jsou obory, které se distančně vyučují snadněji. Většinou je to ale časově náročnější, a to jak pro studenty, tak pro pedagogy, a klade to také nové nároky na organizaci výuky. A rovněž přináší nová úskalí. Na DAMU jsou však rovněž obory a předměty, ve kterých je distanční výuka prakticky nemožná. Nejvýrazněji herectví, které nelze bez možnosti fyzického kontaktu účinně a efektivně pěstovat.

Komise odmítla tvrzení, které se v sebehodnocení objevilo, že pro distanční výuku nebyla na jaře dostatečná podpora, protože různé formy distanční výuky a aplikace na její zajištění byly nabízeny a školou aktivně komunikovány.

Komise lituje, že posun způsobu výuky v letním semestru není ve většině zpráv popsán způsobem, který by bylo možné nabídnout i ostatním pracovištím fakulty, a to ani v případech, kdy jednotlivá pracoviště dokázala adekvátně zareagovat. Kupříkladu v odpovědi na otázku, zda došlo k nějakým změnám v předmětech, téměř všichni odpověděli, že ne, přestože je zjevné, že k nutným změnám docházelo, už proto, že to bylo vynuceno nestandardní situací.

Například ze zprávy nelze vyčíst, že na katedře alternativního a loutkového divadla byly vyvinuty nástroje a strategie, které nejsou jen „záchranné“, ale plnohodnotně kreativní, a mohly by posloužit jako inspirace pro ostatní. (Byť jsou navázané na komunikaci prostřednictvím technických medií: rozhlasová tvorba, virtuální instalace apod.). Komise chápe, že dotazníky bylo nutné vyplňovat ve chvíli, kdy většina kateder řešila, jakým způsobem znovu distančně učit a neměla tak na detailní vyplnění dost času a energie, ale sdílení zkušenosti zejména v této dynamicky se proměňující oblasti se jí zdá jako velmi podstatné.

Navrhuje tedy, aby se uspořádal metodologický seminář, kde by pedagogové, které to zajímá, mohli navzájem představit modely své výuky napříč celou fakultou a vzájemně se inspirovat.

Krise v tomto kontextu poukázala na důležitost inovací. Jestliže například na katedře scénografie mohli v rámci distanční výuky velmi dobře navázat na předmět vizualizace, již dříve inovovaný v rámci projektu „Zajištění kvality studia na AMU a posílení reflexe nejnovějších trendů v umělecké praxi“ (spolufinancovaného z OP VVV pod č. CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002404), umožnilo jim to situaci zvládnout mnohem snáz, než by to bylo možné v minulosti. Taktéž zavedení distančního prvního kola přijímacího řízení na obory KALD, sestávající ze zaslání literárního úkolu, videa a motivačního dopisu, jež zprvu vyvolala nejen na půdě Akademického senátu DAMU bouřlivou reakci, se dobře osvědčilo a přes svou časovou náročnost se ukázalo jako fungující způsob výběru uchazečů. Dnes může být tento způsob pro ostatní obory zajímavou inspirací.

III. 2. Větší zapojení doktorandů a mladých absolventů do výuky

Ze sebehodnocení vyplývá, že na více katedrách došlo k nárůstu zapojení doktorandů a mladých absolventů do výuky. Je otázkou, do jaké míry mohla být ovlivněna či uspíšena nestandardní situací s distanční výukou, nicméně komise je toho názoru, že jde o pozitivní tendenci.

III. 3. Podněty k dotazníkům pro příští období

Na základě zkušeností kateder ze sebehodnocení za akademický rok 2019/2020 by KVH ráda podotkla, že současné technické řešení není plně vyhovující, a to zejména z toho důvodu, že do jednoho dotazníku může přispívat jen jeden uživatel – tedy typicky buď vedoucí katedry, nebo garant studijního programu. Ve chvíli, kdy je část dotazníku určená vedoucímu katedry a část garantovi studijního programu, by bylo vhodné umožnit oběma vstup do dotazníku a vyplnění příslušné části. Na DAMU situaci navíc komplikuje, že v případě, že se hodnotí bakalářské a magisterské programy dohromady, do jednoho dotazníku by měly přispívat až čtyři lidé. Jako konkrétní příklad lze uvést program Režie-dramaturgie činoherního divadla, kde by měl dotazník vyplňovat garant Režie-dramaturgie činoherního divadla BcA., garant Režie činoherního divadla MgA., garant Dramaturgie činoherního divadla MgA. a vedoucí Katedry činoherního divadla. Obdobná situace panuje i na KALD a může být dále znejasňována zahrnutím anglických programů do sebehodnocení.

IV. Shrnutí sebehodnocení doktorských programů za akademický rok 2019/2020

IV. 1. Alternativní a loutková tvorba a její teorie

Z jedenácti doktorandů ve standardní době studia jen jeden nesplnil svůj individuální studijní plán a na doporučení školitele mu byla prodloužena lhůta na jeho splnění do konce druhého ročníku. U ostatních k žádným mimořádnostem nedošlo, OR u dvou z nich udělala změny či doplnění na pozici školitele práce. U studentů v čekatelském období OR dává doporučení ke způsobu dokončení disertační práce a všechny studenty vyzývá k dokončení disertační práce.

IV. 2. Autorské herectví, jeho teorie a psychosomatika

Oborová rada neshledala žádné nepřekonatelné nedostatky u žádného ze třinácti doktorandů. Nicméně pěti z nich důrazně doporučuje vymezit téma (v jednom z případů i metodologii) a občas ukládá povinnost téma spolu se školitelem specifikovat do jasně daného termínu, případně odevzdat kapitolu disertační práce. U čtyř doktorandů OR konstatuje, že pracují na dokončení disertační práce. U jednoho z doktorandů Oborová rada doporučuje zaměřit se na publikování a případně se zapojit do jedné ze soutěží AMU.

IV. 3. Scénická tvorba a teorie scénické tvorby

V oboru Scénická tvorba a teorie scénické tvorby se dvěma čekatelkám podařilo v listopadu 2020 obhájit disertační práce, takže v současné chvíli je v čekatelském stádiu studia jen jedna studentka, která by měla práci předložit v akademickém roce 2021/2022. Dvěma studentům bylo v souvislosti s pandemií Covidu-19 prodlouženo studium o jeden semestr do března 2021, jeden ze studentů požádal o přerušení studia z důvodu pracovního vyčerpání. Studium všech jinak pokračuje dle individuálních studijních plánů a v souladu s vedením školitele. Do prvního ročníku byli přijati tři studenti.

IV. 4. Teorie a praxe divadelní tvorby

Na jednání oborové rady se hodnotilo devět doktorandů, čtyři studentky se nehodnotily: dvě již odevzdaly své disertační práce a řešila se podoba státních zkoušek, dvě nastoupily od roku 2020/2021 do prvního ročníku studia. Z devíti doktorandů byl konstatován částečný problém s postupem na práci jen u dvou z nich – přílišná rozbíhavost, nesoustředěnost na téma, příliš mnoho materiálu bez jasného fokusu a cíle. Naopak dva z hodnocených doktorandů mají napsanou podstatnou část práce a budou ji odevzdávat v akademickém roce 2020/2021.

Na jednání OR též došlo k předání funkce předsedy oborové rady prof. Etlíka prof. Vedralovi, který se funkce ujal od 1. listopadu 2020 a informoval OR, že jejich nejdůležitějším úkolem je odevzdat akreditační spis doktorského studia. Taktéž informoval o tom, že jsou před vydáním knihy z disertací absolventů Víta Neznala a Víta Pokorného. Diskutovaly se též problémy spojené s chystanými obhajobami a státnicemi (disertační práce v angličtině apod.).

IV. 5. Teorie a praxe dramatické výchovy

V rámci hodnocení doktorandů za uplynulý akademický rok vyplynulo, že má tento obor asi nejvýznamnější zahraniční rozměr ze všech oborů na DAMU. Celkem čtyři z osmi studentů se účastnili stáží a studijních cest v zahraničí, případně se angažovali v mezinárodních sítích a mezinárodně koordinovaném výzkumu. Rovněž čtyři z celkových osmi doktorandů v minulém akademickém roce publikovali články či studie v odborném periodiku Tvořivá dramatika. Jen u dvou doktorandek se oborová rada zabývala jejich dizertačním výzkumem, v prvním případě prodiskutovala a schválila změnu tématu, v druhém případě schválila tematické zúžení výzkumu. Doktorandi mají většinou bohatou a rozvitou činnost v oboru a činnorodě se zapojují i do dění a výuky na katedře. Oborová rada zhodnotila činnost všech doktorandů pozitivně a doporučila jejich postup do dalšího ročníku.

IV. 6. Stanovisko Komise pro vnitřní hodnocení DAMU k pilotnímu sebehodnocení doktorských programů

Komise konstatuje, že sebehodnocení doktorského studia by nemělo jen shromažďovat statistické údaje, nýbrž se více věnovat sebereflexi daného studijního oboru či programu v uplynulém akademickém roce. Zápisy oborových rad o hodnocení doktorandů však tuto úlohu dostatečně neplní, ostatně ani v rámci sběru statistických údajů nejsou informace často kompletní a nedají se sloučit do celkového přehledu. Sebereflexivní hodnocení tu ale absentuje úplně.

To KVH přičítá faktu, že oborové rady nebyly informovány předem, k jakému účelu budou tyto zápisy používány. Komise se navíc domnívá, že aby bylo sebehodnocení doktorských programů srovnatelné a přineslo kýžené informace, bylo by třeba vytvořit základní osnovu toho, čím by se oborové rady na svých jednáních měly zabývat. Na základě doporučení Rady pro vnitřní hodnocení AMU může KVH DAMU předsedy oborové rady seznámit s novou funkcí tohoto zápisu a posléze jim představit i osnovu pro jednání oborových rad a jejich zápis.

V. Informace o dalších aktivitách fakulty v oblasti vnitřního hodnocení

Komise pro vnitřní hodnocení se v minulé zprávě zavázala zveřejnit ve své sekci webových stránek DAMU ty odpovědi ze sebehodnocení 2019/2020, které se týkají otázky studentské evaluace. Od svého záměru však na svém zasedání 10. prosince 2020 upustila, protože evaluace neměly vzhledem k situaci standardní podobu a ani na ně nebylo kvůli prodloužení výuky dost času. Komise svůj záměr uskuteční až příští rok a zavazuje se, že na to katedry upozorní předem a s větším důrazem.

KVH DAMU rovněž uvažovala o iniciaci dalšího sběru zpětné vazby s pomocí studentské komory Akademického senátu, případně evaluačního setkání studentů se zástupci KVH DAMU. Vzhledem k možnosti uspořádat evaluační setkání distančně se KVH zavazuje toto realizovat v roce 2021 s pomocí studentské komory Akademického senátu a její místopředsedkyně MgA. Zuzany Černé.

KVH se rovněž zavazuje iniciovat metodologický seminář, kde by si pedagogové, kteří o to mají zájem, mohli navzájem představit modely své výuky napříč fakultou a vzájemně se tak inspirovat (viz bod III.1.).

Zprávu na základě podkladů KVH zpracovala:
Tereza Siegllová

Zprávu projednala Komise pro vnitřní hodnocení DAMU na svém zasedání 25. ledna 2021 a odsouhlasila per rollam k 1. únoru 2021 ve složení:

prof. PhDr. Pavel Janoušek, DSc. (KTK), předseda komise
MgA. Zuzana Černá, místopředsedkyně studentské komory Akademického senátu DAMU (KČD)
doc. MgA. Lukáš Jiříčka, Ph.D., Akademický senát DAMU (KALD)
doc. MgA. Eva Salzmannová, Umělecká rada DAMU (KČD)
MgA. Mgr. Doubravka Svobodová, děkanka DAMU
Mgr. Jiří Šesták, Ph.D., nezávislý odborník
MgA. Dana Zábrodská–Hávová (KS)